
hmeljarske informacije

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Urednik: Gregor Leskošek, e-pošta uredništva: gregor.leskosek@ihps.si

Uredniški odbor: Gregor Leskošek, dr. Magda Rak Cizej, dr. Barbara Čeh, dr. Sebastjan Radišek

Naklada: 300 izvodov.

ISSN 1408 - 4775

Letnik 32 , št. 14

20. avgust 2015

G. Leskošek, M. Rak Cizej, S. Radišek: **VARSTVO HMEĽJA**

Hmeljeva peronospora

Svetujemo vam da, ponovno zaščitite hmeljišča predvsem poznih sort (Celeia) kakor tudi ostalih sort, ki jih boste obirali v septembru, z uporabo enega od bakrovih pripravkov (glej Hmeljarske informacije št. 2). Na voljo imate tudi pripravek Delan 700 WG, ki ga v tem času uporabite v odmerku 1,2 kg/ha. V primeru, da v nasadih že najdete znake okužb s hmeljevo peronosporo vam svetujemo uporabo pripravka Revus v odmerku 1,6 l/ha. Pri škropljenih upoštevajte, da lahko pripravek Revus v rastni dobi uporabite samo 2-krat. Pozorni bodite na karence saj imajo vsi navedeni fungicidi karenco 14 dni.

Opozorimo naj vas tudi na ukorenišča in prvoletnike, kjer morate ravno tako dosledno izvajati varstvo hmelja tudi v času obiranja hmelja.

Hmeljeva pepelovka

Prav tako kot za hmeljevo peronosporo velja opozorilo tudi za hmeljevo pepelovko. Na občutljivih sortah kot so Magnum, Dana, Celeia ter Bobek, ki jih boste obirali v septembru pri škropljenju preventivno dodajte enega od pripravkov na osnovi žvepla. **Karenca za pripravke na osnovi žvepla je 7 oz. 8 dni.** V kolikor pa v nasadu najdete okužene storžke, nemudoma uporabite sistemski fungicid **Sythane 20 EW** v odmerku **1,5 l/ha v kombinaciji z enim od žveplovih pripravkov. Karenca za Sythane 20 EW je 14 dni.**

Hmeljeva pršica

Obveščamo vas, da je prepozno za uporabo večine akaricidov, ki so dovoljeni v hmeljiščih, ker je njihova karenca 21 oziroma 28 dni. Uporabite lahko le še akaricid Acramite 480 SC, ki ima karencu 14 dni. Ponovno vas opozorimo, da je Acramite 480 SC dovoljeno uporabiti v istem hmeljišču le 1-krat letno. Ostale omejitve in priporočila za njegovo uporabo smo navedli v zadnji št. Hmeljarskih informacijah.

Hmeljev bolhač - poletna generacija

V večini hmeljišč ste populacijo hmeljevega bolhača poletne generacije uspešno zatrli. V kolikor imate v nasadih še prisotne bolhače, ki se trenutno nahajajo na rastlinah hmelja na višini cca. 4 metrov in že poškodujejo storžke hmelja, uporabite insekticid Karate Zeon 5 CS, ki ima karencu 21 dni. Tako je njegova uporaba mogoča le še na poznejših sortah hmelja, ki jih boste obirali okrog 10. avgusta. Opozorilo: Insekticid Karate Zeon 5 SC smete v istem hmeljišču uporabiti le 2-krat letno. **Omenjenega insekticida ne smete uporabljati v vročem in vetrovnem vremenu! Pazite na varnostne pasove od voda 1. in 2. Reda.**

Koruzna vešča – 2. generacija

Let metuljev koruzne vešče 2. generacije je zelo številčen, na kar smo vas že opozorili. V primerjavi z lanskim letom, ko smo v Žalcu na Inštitutu v juliju do vključno 19. avgusta ulovili le 156 metuljev, v letošnjem letu pa v istem obdobju 1013 metuljev. Let metuljev je bil letos zelo številčen v 1. in 2. dekadi julija, se pa zadnje dni v avgustu ponovno povečuje. Populacija koruzne vešče je zelo različna na posameznih mikrolokacijah. Tako smo na primer na Inštitutu (IHPS) ulovili manj metuljev 2. generacije (936 metuljev), kot na območju Roj (1383 metuljev), ki je od opazovane lokacije IHPS oddaljena le nekaj 100 m.

M. Oset Luskar - IHPS, I. Friškovec, KGZS: SPREMLJANJE PARAMETROV TEHNOLOŠKE ZRELOSTI

Zadnji rezultati vzorčenja, ki smo ga izvedli v torek 18. avgusta na več lokacijah pri sorti Savinjski golding kažejo, da je vsebnost alfa kislin od 1,8 do 2,8 %, preračunano na 11% vlago, masa suhih storžkov pa dosega od 8,6 do 10,4 g. Masa storžkov se je od zadnjega vzorčenja še povečala. Vsebnost alfa kislin se je na eni lokaciji ustalila na ostalih pa malenkost povečala, vsebnost vlage pa je na vzorčenih lokacijah tekom vikenda padla in je od 79,1 do 80,3 %.

Storžki Savinjskega goldinga tudi že imajo morfološke znake zrelosti: so zaprti, so prožni, šelestijo in vretence se ne razcepi več.

Hmeljišča s Savinjskim goldingom se tudi letos po zrelosti zelo razlikujejo med seboj. Tako jena nekaterih lokacijah predvsem na peščenih lahkih tleh Savinjski golding v teh dneh že v tehnološki zrelosti, na težkih tleh pa bo v tehnološko zrelost prešel do konca tega tedna.

Svetujemo vam, da se za začetek obiranja sorte Savinjski golding odločate individualno glede na stanje v vaših nasadih predvsem glede zdravstvenega stanja rastlin - prisotnost okužbe s hmeljevo peronosporo in prisotnosti hmeljeve pršice. Upoštevajte tudi izteke karenc.

Pri sorti Aurora in Styrian gold se parametra: masa 100 suhih storžkov in vsebnost alfa kislin še povečujeta. Pri Aurori je masa storžkov od 6,8 do 7,5 g, vsebnost alfa kislin pa je od 7,6 do 9,7 % na zračno suhe storžke. Vlaga svežih storžkov je od 79,6 do 81,1%.

Pri Styrian goldu je vsebnost alfa kislin 3,1% na zračno suhe storžke; masa storžkov 9,5 g. Vsebnost vlage v storžkih pa je 79,5 %.

Pri sorti Aurora ne pričakujemo da bi že v prvi polovici naslednjega tedna prešla v tehnološko zrelost. Velika verjetnost pa je, da se bodo parametri tehnološke zrelosti pri sorti Styrian gold naslednji teden ustalili.

Opomniti vas moramo, da so vrednosti izmerjenih alfa kislin na ročno obranih vzorcih, tako da ni zmanjšanja vrednosti alfa kislin zaradi manipulacije s strojnim obiranjem in sušenjem hmelja.

Ponovno, vas opozarjamo, da na začetek tehnološke zrelosti vplivajo starost nasada, izvedeni tehnološki ukrepi in tla, zato priporočamo, da se o pričetku obiranja vaših hmeljišč odločate individualno glede na njihovo stanje, oziroma prinesete vzorec storžkov v analizo na IHPS ali pokličete specialistko za hmeljarstvo Ireno Friškovec ali pa na IHPS Moniko Oset Luskar.

Sveže podatke o spremljanju parametrov tehnološke zrelosti bomo posredovali v soboto 22. avgusta po 15. uri.

Kot običajno so povzetki tržnih razmer v hmeljarstvu zgoščen zbir različnih tujih poslovnih poročil organizacij pridelovalcev in trgovskih hiš, zabeležk z delovnih sestankov Mednarodne hmeljarske organizacije (www.ihgc.org) in raznih ustnih virov hmeljarjev, trgovcev, v zadnjih letih tudi pivovarjev.

Že drugo leto zapored se hmeljarji po svetu s širjenjem hmeljišč izrazito odzivajo na globalno povečano povpraševanje pivovarn po hmelju. Iz poletnih statistik Mednarodne hmeljarske organizacije IHGC ter vladnih poročil ZDA (USDA) razberemo, da so ameriški hmeljarji v zadnjih 2 letih povečali površine za 28 %, oz. za 4.053 ha in so postali po obsegu hmeljišč največji pridelovalci (18.307 ha). V letih 2010-2015 navajajo statistike v ZDA zaznavno povečanje površin aromatičnega sektorja predvsem s sortami dišavnega hmelja. Povečanje površin beležijo pri sorti Cascade za več kot 3-krat - na 3.090 ha, pri sorti Centennial za 12-krat - na 1.930 ha, pri sorti Simcoe za 7-krat - na 744 ha in pri sorti Citra za več kot 20-krat - na 1.169 ha. Če je bil v 2014 povprečni pridelek hmelja v ZDA 2,1 t/ha, ga ocenjujejo pred obiranjem letošnjega na 1,85 t/ha. Vendar pa bo zaradi povečanih površin vseeno količinsko za 13 % višji, kot v 2014.

V Nemčiji poročajo za 2015 o obnovi 1.153 ha, oz. letošnjem povečanju hmeljišč za 539 ha – na skupaj 17.847 ha. Najbolj so obnovili sorti Herkules (+530 ha) in dišečo Mandarin Bavaria (+108 ha). Pri aromatičnih sortah hmelja prednjačita v pridelavi sorti Perle (3.187 ha) in Hallertau Tradition (2.914 ha). Pri grenčičnih pa sorti Herkules (4.152 ha) in Hallertauer Magnum (2.353 ha).

Na Češkem so obnovili 423 ha in obdelujejo skupaj 4.617 ha. V Sloveniji pa imamo z obnovo 175 ha v 2015 v pridelavi 1.403 ha hmeljišč.

Iz julijske ocene pridelka hmelja v času 55. kongresa hmeljarjev in hmeljskih trgovcev na Bavarskem, je možna že nekoliko jasnejša presoja tržnih razmer, oz. dolžine obdobja in obsega zaostajanja pridelave aromatičnih sort hmelja za potrebami pivovarske industrije. Poročila iz skoraj vseh držav pridelovalk so iz podobnih razlogov nakazovala podpovprečen pridelek hmelja letine 2015. Visoke temperature, pomanjkanje padavin, omejene možnosti namakanja, slabša razraščanost rastlin, prisotnost hmeljeve pršice... so razlog za oceno svetovne letine na ravni IHGC pod 90.000 t hmelja, oz. 8.729 t grenčic. To predstavlja v primerjavi z 2014 nižji svetovni pridelek hmelja za 5 % (-4.600 t) in nižji pridelek alfa-kislin za 7 % (-666 t) in to kljub povečanju globalnih površin hmeljišč za 7 % (+3.384 ha). V diskusiji med kongresom je bilo opaziti precejšnje pomanjkanje pričakovanih količin aromatičnega hmelja. To bo zagotovo veljalo za zgodnje sorte, ki jih hmeljarji obirajo že v avgustu. Ugodnejše vreme z zajetnejšimi padavinami pa lahko pri poznih sortah hmelja delno popravi skromno količinsko in kakovostno oceno poletnih razmer.

Za dolgoročno gospodarsko uspešnost kmetij je poleg količine in kakovosti pridelka pomembna tudi dosežena cena, ki omogoča za daljše obdobje ne samo obstoj, ampak tudi razvoj kmetij. Tako je zdaj primerno obdobje za smiselno razširitev proizvodnih kapacitet pridelave hmelja – a le ob hkratnem zagotovitvi oz. pogodbi o večletni prodaji. Hkrati pa je tudi priložnost sklepanja ugodnih večletnih pogodb o prodaji hmelja za tiste hmeljarje, ki imajo špekulativno še več kot polovico pričakovanega pridelka hmelja na prostem trgu.

